

Małgorzata Drozd-Garbacewicz

**Współczesna rola pacjenta hospitalizowanego  
w interakcji z lekarzem –  
między konfliktem a równowagą**

ROZPRAWA DOKTORSKA

Wydział Nauk o Zdrowiu  
z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem  
Medycyny Morskiej i Tropikalnej  
Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego

**Promotor: dr hab. n. hum. Janusz Erenc, prof. UG**

Gdańsk, 2015

## **Streszczenie / Summary**

### **Streszczenie**

Praca jest współczesnym spojrzeniem na rolę pacjenta, w oparciu o teorię ról społecznych oraz klasyczne koncepcje Parsonsa i Freidsona. Głównym celem było dokonanie charakterystyki roli pacjenta realizowanej w ramach relacji lekarz-pacjent, wyróżnienie aspektów postrzeganych podobnie oraz odmiennie, identyfikując problemy i przyczyny potencjalnych napięć, związanych z pełnieniem roli pacjenta (zwłaszcza hospitalizowanego). Hipotetycznie założono bowiem, że w tle relacji między lekarzem a pacjentem istnieje konflikt, związany z odmiennym postrzeganiem roli pacjenta przez lekarzy i pacjentów.

Hipotezę zweryfikowano w oparciu o wyniki badania sondażowego (technika ankiety), przeprowadzonego w warunkach szpitalnych wśród 100 lekarzy i 250 pacjentów. Połowa hipotez szczegółowych została odrzucona, dla połowy nie stwierdzono podstaw do odrzucenia, co nie uprawnia do stwierdzenia, że perspektywa lekarzy i pacjentów jest w przedmiotowej kwestii całkowicie odmienna. Postrzeganie roli pacjenta jako kategorii złożonej, jest w grupie pacjentów i lekarzy podobne lub odmiennie w zależności od jej wymiarów lub aspektów (wskazano je w pracy).

## Summary

This thesis is a modern overview of the patient's role, based on the theory of social roles and classical conceptions by Parsons and Freidson. The main goal was to present the characteristics of the patient's role within the framework of the doctor-patient relation, highlighting the common aspects and different viewpoints and identifying problems and causes of potential tensions associated with the role of being a patient (especially a hospitalized patient). Hypothetically it has been assumed that in the background of the relation between doctor and patient there is an underlying conflict connected with differing viewpoints of the patient's role held by the doctors and patients.

This hypothesis has been verified based on the results of a survey (using a questionnaire) conducted in hospital surroundings among 100 doctors and 250 patients. Half of the detailed hypothesis was rejected and there were no grounds for rejection of the remainder which doesn't allow the statement that the perspective of doctors and patients on the subject matter is totally different. The perception of the patient's role as a complex category is either similar or different within the group of patients and doctors depending upon the category's dimensions and aspects (these points are displayed within the thesis).